ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
W. VAN GERVEN
της 23ης Μαρτίου 1993 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Στις 7 Αυγούστου 1993 η Επιτροπή άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως την οποία εξέδωσε στις 12 Ιουλίου 1990 το τρίτο τμήμα του Πρωτοδικείου στην υπόθεση Τ-35/89, Albani κ.λπ. κατά Επιτροπής (στο εξής: αναιρεσιβαλλομένη απόφαση) [1].

Ιστορικό

2. Το ιστορικό της προσφυγής επί της οποίας εκδόθηκε η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση του Πρωτοδικείου έχει ήδη εκτεθεί λεπτομερώς επανειλημμένως [2]. Κατά τη δεύτερη γραπτή δοκιμασία του γενικού διαγωνισμού COM/A/482 [3], οι υποψήφιοι έπρεπε να συντάξουν κείμενο 800 λέξεων το πολύ. Τα κείμενα μεγαλύτερης εκτάσεως δεν θα διορθώνονταν. Μετά τη διεξαγωγή της δοκιμασίας, η εξεταστική επιτροπή έδωσε εντολή στους διορθωτές να μη διορθώσουν τα χειρόγραφα που υπερέβαιναν τις 1 200 λέξεις.

Επικαλούμενοι την τροποποίηση αυτή των όρων της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας, ο Albani και άλλοι αποτυχόντες υποψήφιοι άσκησαν προσφυγή κατά των αποφάσεων της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού με δικόγραφο το οποίο κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 25 Μαΐου 1988. Με διάταξη της 15ης Νοεμβρίου 1989, το Δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση στο Πρωτοδικείο κατ' εφαρμογήν του άρθρου 14 της αποφάσεως του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1988, περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ενώπιον του Πρωτοδικείου η Επιτροπή υποστήριξε ότι πέντε μόνο υποψήφιοι είχαν ωφεληθεί από την βαλλόμενη εντολή που δόθηκε στους διορθωτές και ότι οι υποψήφιοι αυτοί δεν είχαν περιληφθεί στον πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού, ο οποίος καταρτίσθηκε στις 26 Μαΐου 1988. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν μπόρεσε να προσκομίσει απόδειξη των ισχυρισμών της ενώπιον του Πρωτοδικείου διότι, όπως προέκυψε, όλοι οι σχετικοί φάκελοι είχαν εξαφανιστεί.

Το Πρωτοδικείο ακύρωσε «την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού COM/A/482 σχετικά με τη διόρθωση της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας, καθώς και τις μετέπειτα πράξεις της διαδικασίας του διαγωνισμού» και καταδίκασε την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

3. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 7 Αυγούστου 1990, η Επιτροπή άσκησε την αναίρεση επί της οποίας αναπτύσσω σήμερα τις προτάσεις μου. Με σειρά διατάξεων της 15ης Νοεμβρίου 1990, το Δικαστήριο επέτρεψε σε μεγάλο αριθμό ατόμων να παρέμβουν υπέρ της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 123 του Κανονισμού Διαδικασίας [4].

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ολλανδική.

1 — Συλλογή 1990, σ. II-395.

2 — Βλ. την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση και την έκθεση ακροατηρίου της παρούσας δίκης επί της αιτήσεως αναιρέσεως.

3 — Η προκήρυξη του διαγωνισμού δημοσιεύθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 1987 στην ΕΕ 1987, C 34, σ. 15.

4 — Βλ. τις διατάξεις που εξέδωσε το Δικαστήριο στις 15 Νοεμβρίου 1990 στην υπόθεση C-242/90-P, με τις οποίες επετράπη στους Allen κ.λπ., Anchia κ.λπ., André κ.λπ., Buggenhout κ.λπ., στην «Fédération de la fonction publique européenne» (FFPE) και στους Zubizarreta κ.λπ. να παρέμβουν στην υπόθεση.

Αναιρεσίβλητοι είναι οι προσφυγόντες ενώπιον του Πρωτοδικείου καθώς και η Union Syndicale Bruxelles, πρωτοδίκως παρεμβαίνουσα.

4. Πεπεισμένη ότι η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση την υποχρεώνει να απολύσει τους υπαλλήλους που έχουν ήδη διοριστεί βάσει του γενικού διαγωνισμού, η Επιτροπή κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου αίτηση αναστολής εκτελέσεως της αποφάσεως αυτής. Με διάταξη ασφαλιστικών μέτρων που εκδόθηκε στις 27 Νοεμβρίου 1990, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάνθηκε «ότι, μέχρι να εκδοθεί η απόφαση του Δικαστηρίου επί της αιτήσεως αναιρέσεως, η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να ανακαλέσει τους διορισμούς στους οποίους προέβη πριν από την έκδοση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου» [5]. Δεδομένου ότι, ως εκ τούτου, η αίτηση αναστολής ήταν άνευ αντικειμένου, ο Πρόεδρος την απέρριψε.

5. Στις 3 και 8 Οκτωβρίου 1990, ορισμένοι επιτυχόντες του διαγωνισμού που δεν είχαν ακόμη διοριστεί άσκησαν ενώπιον του Πρωτοδικείου τριτανακοπή κατά της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Μέχρι να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί των τριτανακοπών, ανεστάλη η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου [6]. Με τις διατάξεις που εξέδωσε στις 26 Μαρτίου 1992, το Πρωτοδικείο απέρριψε τις τριτανακοπές ως απαράδεκτες [7] και, κατόπιν τούτου, η παρούσα διαδικασία επί της αιτήσεως αναιρέσεως συνεχίστηκε κανονικά.

6. Η Επιτροπή αποδέχεται την απόφαση του Πρωτοδικείου η οποία ακυρώνει την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού COM/A/482 που τροποποίησε τα κριτήρια διορθώσεως της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας. Ωστόσο, η Επιτροπή ζητεί να αναιρεθεί η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση καθόσον ακυρώνει όλες τις πράξεις της διαδικασίας του διαγωνισμού από τη διόρθωση της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας και μετά, και δεν περιορίζει τις συνέπειες της ακυρώσεως αυτής μόνο στην αποκατάσταση των προσφευγόντων στα δικαιώματά τους. Η Επιτροπή στηρίζεται συναφώς στις γενικές αρχές της ασφαλείας δικαίου, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της αναλογικότητας και στην παγία νομολογία τόσο του Δικαστηρίου όσο και του Πρωτοδικείου. Προσθέτει ότι η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση είναι, επιπλέον, ανεπαρκώς αιτιολογημένη.

Επί της παραβιάσεως των γενικών αρχών της ασφαλείας δικαίου, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της αναλογικότητας και της επιμελείας που απαιτείται κατά τη σύγκριση των υφισταμένων συμφερόντων

7. Η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι:

«(σκέψη 43) (...) Η παράβαση του ορίου των 800 λέξεων, εφόσον κριθεί ουσιώδης, συνιστά πλημμέλεια ικανή να θίξει το κύρος τόσο της επίδικης απόφασης της εξεταστικής επιτροπής σχετικά με τη διόρθωση των γραπτών όσο και της μετέπειτα διαδικασίας.

(σκέψη 44) Ωστόσο, προκειμένου για γενικό διαγωνισμό για την κατάρτιση πίνακα προσλήψεων βάσει τίτλων και εξετάσεων, ο οποίος διενεργείται σε πολλά στάδια, η πλημμέλεια που προέκυψε σε ενδιάμεσο στάδιο δεν δικαιολογεί την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, παρά μόνο αν η πλημμέλεια νόθευσε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού (...)

5 — Διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 27ης Νοεμβρίου 1990, υπόθεση C-242/90 P-R (Συλλογή 1990, σ. I-4329, σκέψη 24).

6 — Διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 6ης Φεβρουαρίου 1991, αδημοσίευτη.

7 — Κατά το Πρωτοδικείο, οι τριτανακόπτοντες δεν απόδειξαν επαρκώς ότι δεν ήταν σε θέση να παρέμβουν από την αρχή της διαδικασίας του πρώτου βαθμού. Διάταξη του Πρωτοδικείου της 26ης Μαρτίου 1992, υπόθεση T-35/89 TO 1, Zubizarreta κ.λπ. κατά Albani, Συλλογή 1992, σ. II-1599. Διάταξη του Πρωτοδικείου της 26ης Μαρτίου 1992, υπόθεση T-35/89 TO 2, Buggenhout κ.λπ. κατά Albani, αδημοσίευτη.

(σκέψη 51) [Η καθής] δεν απέδειξε το κύριο επιχείρημά [της] ότι μόνο πέντε υποψήφιοι υπερέβησαν ελαφρώς το όριο των 800 λέξεων και ότι τα πέντε αυτά πρόσωπα δεν συμπεριλαμβάνονται στον πίνακα επιτυχόντων.
(σκέψη 52) Υπό τις συνθήκες αυτές το Πρωτοδικείο δεν είναι σε θέση να ελέγξει αν τηρήθηκε η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων κατά τη διόρθωση των γραπτών της δεύτερης δοκιμασίας ούτε αν η εν λόγω πλημμέλεια ήταν ικανή να νοθεύσει το τελικό αποτέλεσμα του διαγωνισμού.
(σκέψη 53) Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνουν δεκτά τα αιτήματα των προσφευγόντων και να ακυρωθεί η διόρθωση της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας του διαγωνισμού COM/A/482, καθώς και οι μετέπειτα διαδικαστικές πράξεις (...)».

8. Κατά παγία νομολογία του Δικαστηρίου επί υπαλληλικών υποθέσεων, η πλημμέλεια ενός διαγωνισμού ο οποίος έχει προκηρυχθεί με σκοπό την κατάρτιση εφεδρικού πίνακα επιτυχόντων *δεν* συνεπάγεται αυτομάτως την ακύρωση του συνόλου των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού. Ωστόσο, η πλημμέλεια αυτή πρέπει να αρθεί και να αποκατασταθούν προσηκόντως στα δικαιώματά τους όσοι τίθενται σε μειονεκτική θέση εξαιτίας της πλημμέλειας αυτής [8].

Η νομολογία αυτή έχει επίσης εφαρμογή και οσάκις, λόγω γεγονότων για τα οποία ευθύνεται το κοινοτικό όργανο το οποίο προκήρυξε γενικό διαγωνισμό, το κοινοτικό δικαστήριο ευρίσκεται σε αδυναμία να προσδιορίσει με ακρίβεια ποια υπήρξε η επίδραση μιας συγκεκριμένης πλημμέλειας στη μετέπειτα διεξαγωγή και στο αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Αυτό είναι το συμπέρασμα που απορρέει από την απόφαση της 14ης Ιουλίου 1983, Detti [9].

9. Στην υπόθεση Detti, υποβλήθηκε στην κρίση του Δικαστηρίου προσφυγή την οποία άσκησε υποψήφια διαγωνισμού οι εξετάσεις του οποίου είχαν διεξαχθεί τόσο στις Βρυξέλλες όσο και στο Λουξεμβούργο. Εκ των υστέρων προέκυψε ότι οι εξετάσεις του διαγωνισμού δεν ήταν πανομοιότυπες στις Βρυξέλλες και στο Λουξεμβούργο, με αποτέλεσμα να χρειαστεί να εφαρμοστούν διαφορετικά κριτήρια κατά τη διόρθωση ώστε να υπάρξει αντιστάθμιση των πλεονεκτημάτων. Ερωτηθείσα από το Δικαστήριο, η διοίκηση δεν μπόρεσε να εκθέσει τα συγκεκριμένα κριτήρια τα οποία εφάρμοσε κατά τη διόρθωση. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι «(υ)π' αυτές τις συνθήκες, (...) δεν μπορεί να ελέγξει αν εφαρμόστηκαν αντικειμενικά κριτήρια και ιδίως αν τηρήθηκε η αρχή της ισότητας μεταξύ των υποψηφίων». Αντιθέτως προς τη θέση που έλαβε το Πρωτοδικείο με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, το Δικαστήριο δεν συνήγαγε από τη διαπίστωση αυτή ότι έπρεπε να ακυρωθεί το σύνολο του διαγωνισμού. Αντιθέτως, έκρινε ότι:

«Εφόσον πρόκειται για γενικό διαγωνισμό που διοργανώθηκε για την κατάρτιση εφεδρικού πίνακα για μελλοντικές προσλήψεις, τα δικαιώματα της προσφεύγουσας προστατεύονται επαρκώς αν η εξεταστική επιτροπή και η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή επανεξετάσουν τις αποφάσεις τους και αναζητήσουν μια δίκαιη λύση για την περίπτωσή της (...) χωρίς να χρειάζεται να τεθεί υπό αμφισβήτηση το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στο σύνολό του ή να ακυρωθούν οι διορισμοί που έλαβαν χώρα κατόπιν αυτού.»

8 — Βλ. την απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 1975, υπόθεση 31/75, Costacurta κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1975, σ. 497, σκέψη 17)· την απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 1978, συνεκδικασθείσες υποθέσεις 4/78, 19/78 και 28/78, Salerno κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1978, σ. 771, σκέψη 35)· την απόφαση της 5ης Απριλίου 1979, υπόθεση 117/78, Orlandi κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1979/Ι, σ. 857, σκέψη 25)· την απόφαση της 28ης Ιουνίου 1979, υπόθεση 255/78, Heirwegh κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1979/ΙΙ, σ. 141, σκέψη 15)· την απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 1982, υπόθεση 67/81, Ruske κατά Επιτροπής (Συλλογή 1982, σ. 661, σκέψη 13)· την απόφαση της 13ης Μαΐου 1982, υπόθεση 16/81, Alaimo κατά Επιτροπής (Συλλογή 1982, σκέψη 15). Βλ. επίσης τις προτάσεις της γενικής εισαγγελέα Rozès που έχουν δημοσιευθεί μαζί με την απόφαση της 9ης Ιουνίου 1983, υπόθεση 225/82, Verzyck κατά Επιτροπής (Συλλογή 1983, σ. 1991, 2010).

9 — Απόφαση της 14ης Ιουλίου 1983, υπόθεση 144/82, Detti κατά Δικαστηρίου (Συλλογή 1983, σ. 2421, σκέψη 33).

Με απόφαση που εξέδωσε μετά την αναιρεσιβαλλομένη, και το Πρωτοδικείο συντάχθηκε με την άποψη αυτή [10]. Ακόμη αργότερα, με απόφαση που εξέδωσε στις 5 Δεκεμβρίου 1990, αποφάνθηκε εκ νέου ότι:

«Εξάλλου, θα ήταν αντίθετο προς την αρχή της χρηστής διοικήσεως ένα διαδικαστικής φύσεως ελάττωμα το οποίο αφορά ένα και μόνον υπάλληλο να καταλήγει στο να τίθεται υπό αμφισβήτηση το σύνολο των προαγωγών όλων των εγγεγραμμένων στον πίνακα υπαλλήλων» [11].

10. Η νομολογία που μόλις παρέθεσα στηρίζεται στην ανάγκη εξευρέσεως τρόπου εξισορροπήσεως των συμφερόντων των υποψηφίων που τίθενται σε μειονεκτική θέση λόγω των πλημμελειών ενός διαγωνισμού και των συμφερόντων των λοιπών υποψηφίων [12]. Η ανάγκη επιμελούς διευθετήσεως των διαφόρων υφισταμένων συμφερόντων αποτελεί γενική αρχή της χρηστής διοικήσεως, εν προκειμένω της ευθυδικίας, την οποία θεσπίζει το κοινοτικό δίκαιο. Η αρχή αυτή απαιτεί από το δικαστήριο όχι μόνο να προσπαθεί, για λόγους ασφαλείας δικαίου, να αποκαθιστά προσηκόντως στα δικαιώματά τους τους θιγομένους υποψηφίους, αλλά και να λαμβάνει υπόψη του τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των ήδη επιλεγέντων ή διορισθέντων υποψηφίων [13]. Τούτο σημαίνει ότι, κατά την αναζήτηση λύσεως στην περίπτωση πλημμελούς διαδικασίας προσλήψεως, το δικαστήριο πρέπει να συγκρίνει δύο είδη ζημίας και να προβεί στη μεταξύ τους στάθμιση: την πραγματική ζημία που υφίστανται οι θιγόμενοι υποψήφιοι και η οποία πρέπει να αποκατασταθεί προσηκόντως, αφενός, και την πιθανή ζημία την οποία θα μπορούσαν να υποστούν οι λοιποί υποψήφιοι ως συνέπεια του σκοπουμένου μέτρου αποκαταστάσεως, αφετέρου.

11. Η υποχρέωση επιμελούς αναζητήσεως του τρόπου εξισορροπήσεως των διαφόρων υφισταμένων συμφερόντων και της σταθμίσεως μεταξύ των ζημιών, πραγματικής και υποθετικής, εμφαίνεται σαφώς στη νομολογία του Δικαστηρίου επί των υπαλληλικών υποθέσεων. Με την απόφαση Oberthür κατά Επιτροπής την οποία εξέδωσε το 1980 [14], το Δικαστήριο αποφάνθηκε τα εξής:

«Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε υπηρεσιακό πταίσμα θέτοντας ή αφήνοντας την προσφεύγουσα σε λιγότερο ευνοϊκή θέση απ' ό,τι οι άλλοι προακτέοι υπάλληλοι. Συνεπώς, η διαδικασία προαγωγής σε Β 2 για το έτος 1978 πάσχει πλημμέλεια όσον αφορά την προσφεύγουσα» (σκέψη 11).

10 — Απόφαση της 22ας Ιουνίου 1990, συνεκδικασθείσες υποθέσεις Τ-32/89 και Τ-39/89, Μαρκόπουλος κατά Δικαστηρίου (Συλλογή 1990, σ. ΙΙ-281, σκέψη 44).

11 — Απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 1990, υπόθεση Τ-82/89, Marcato κατά Επιτροπής (Συλλογή 1990, σ. ΙΙ-735, σκέψη 51).

12 — Και άλλα συμφέροντα μπορεί να είναι άξια προστασίας, όπως επί παραδείγματι το συμφέρον της υπηρεσίας (και των προσώπων που εξυπηρετεί) ή η ανάγκη εξασφαλίσεως της απρόσκοπτης λειτουργίας μιας δημόσιας υπηρεσίας. Βλ. την απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 1979, υπόθεση 24/78, Martin κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1979/Ι, σ. 303, σκέψη 10). Για ένα ακόμη παράδειγμα περιστάσεως στην οποία χρειάστηκε να βρεθεί τρόπος εξισορροπήσεως μεταξύ διαφόρων συμφερόντων σε μια υπαλληλική υπόθεση, πρβλ. την απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 1976, υπόθεση 130/75, Prais κατά Συμβουλίου (Συλλογή τόμος 1976, σ. 593, σκέψη 15).

13 — Το Δικαστήριο αναφέρεται στην «αρχή της ασφάλειας δικαίου δυνάμει της οποίας η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των ενδιαφερομένων είναι άξια προστασίας». Απόφαση της 4ης Ιουλίου 1973, υπόθεση 1/73, Westzucker (Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 597, σκέψη 13). Για την εφαρμογή των αρχών αυτών στο πλαίσιο της προσφυγής ακυρώσεως που ασκείται από υπαλλήλους: απόφαση της 19ης Μαΐου 1983, υπόθεση 289/81, Μαυρίδης κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 1983, σ. 1731, σκέψη 21)· απόφαση της 29ης Ιουνίου 1988, υπόθεση 124/87, Gritzmann-Martignoni κατά Επιτροπής (Συλλογή 1988, σ. 3491, σκέψη 18)· απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1991, συνεκδικασθείσες υποθέσεις Τ-18/89 και Τ-24/89, Ταγαράς κατά Δικαστηρίου (Συλλογή 1991, σ. ΙΙ-53, σκέψη 40)· απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 1993, υπόθεση Τ-45/91, Mc Avoy κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 1993, σ. ΙΙ-83, σκέψη 56).

14 — Απόφαση της 5ης Ιουνίου 1980, υπόθεση 24/79 (Συλλογή τόμος 1980/ΙΙ, σ. 229). Την ίδια συλλογιστική ακολούθησε το Πρωτοδικείο με την απόφαση Marcato, σκέψη 51.

Αφενός, το Δικαστήριο συνήγαγε ότι:

«Η ακύρωση των προαγωγών των 40 υπαλλήλων που έχουν ήδη προαχθεί σε Β 2 θα αποτελούσε υπερβολική κύρωση για την υφιστάμενη πλημμέλεια (...)» (σκέψη 13).

Αφετέρου, το Δικαστήριο μερίμνησε για τα συμφέροντα του θιγομένου υπαλλήλου, κρίνοντας ότι μια εύλογη και δίκαιη αποζημίωση «αποτελεί, εν προκειμένω, τη μορφή αποκαταστάσεως που ανταποκρίνεται κατά τον καλύτερο τρόπο τόσο στα συμφέροντα της προσφεύγουσας όσο και στις απαιτήσεις της υπηρεσίας» (σκέψη 14) [15].

12. Με την προπαρατεθείσα ήδη απόφαση Martin κατά Επιτροπής της 13ης Φεβρουαρίου 1979, το Δικαστήριο προέβη σε ανάλογη εξέταση των υφισταμένων συμφερόντων, αλλά κατέληξε τη φορά αυτή στο αντίθετο συμπέρασμα [16]. Με την απόφαση αυτή, η οποία αφορούσε επίσης προσφυγή κατ' αποφάσεως εξεταστικής επιτροπής διαγωνισμού, το Δικαστήριο ακύρωσε την προσβαλλομένη απόφαση «καθώς και τη μετέπειτα διαδικασία (του διαγωνισμού) και τον διορισμό στον οποίο κατέληξε». Η ιδιάζουσα ακριβώς φύση της συγκεκριμένης περιπτώσεως εξηγεί γιατί το Δικαστήριο επέλεξε εν προκειμένω να προσδώσει στην ακυρότητα τόσο δραστικά αποτελέσματα, αντί να προτιμήσει μια λιγότερο ριζική μορφή αποκαταστάσεως των θιγομένων υποψηφίων στα δικαιώματά τους. Συγκεκριμένα, η διαφορά αυτή αφορούσε ένα διαγωνισμό στον οποίο δύο μόνο υποψήφιοι είχαν γίνει δεκτοί στις γραπτές εξετάσεις. Αφού διαπίστωσε ότι το θέμα της δοκιμασίας είχε επιλεγεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο ένας εκ των δύο υποψηφίων να ευνοείται αισθητά, το Δικαστήριο αποφάσισε να ακυρώσει τόσο την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής να αποκλείσει από την προφορική δοκιμασία τον υποψήφιο που τέθηκε σε μειονεκτική θέση όσο και τη μετέπειτα διαδικασία και τον διορισμό στον οποίο κατέληξε. Δεν είναι διόλου περίεργο το γεγονός ότι το Δικαστήριο ακολούθησε την κατεύθυνση αυτή, δεδομένου ότι στην υπόθεση αυτή δεν χρειαζόταν να λάβει υπόψη του τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη μεγάλου αριθμού άλλων υποψηφίων.

13. Λόγω της νομολογίας αυτής νομίζω ότι με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση το Πρωτοδικείο δεν υιοθέτησε λύση εξισορροπούσα τα υφιστάμενα συμφέροντα. Συγκεκριμένα, ακύρωσε διαδικασία διαγωνισμού που κατέληξε στην επιλογή 67 υποψηφίων οι οποίοι κρίθηκαν ικανοί και στον διορισμό τουλάχιστον 38 από αυτούς, με την αιτιολογία ότι η διαδικασία αυτή έπασχε πλημμέλειες που προσέβαλαν τα δικαιώματα 4 ατύχων υποψηφίων, δηλαδή των πρωτοδίκως προσφευγόντων. Κατά την άποψή μου, από τα παρατεθέντα ανωτέρω (στο σημείο 7) χωρία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το Πρωτοδικείο, κηρύσσοντας άκυρη τη διαδικασία του διαγωνισμού, ασχολήθηκε υπερβολικά μονόπλευρα με την αποκατάσταση των προσφευγόντων στα δικαιώματά τους χωρίς να λάβει ουδαμώς υπόψη του τη νομική κατάσταση των λοιπών ενδιαφερομένων μερών. Είναι πιθανόν ότι το Πρωτοδικείο κατέληξε στην απόφασή του λόγω του ότι η Επιτροπή είχε χάσει τα αντίγραφα των γραπτών και, κατά συνέπεια, δεν μπορούσε να αποδείξει τους ισχυρισμούς της. Ωστόσο, το στοιχείο αυτό δεν δικαιολογεί αφ' εαυτού την επιβολή της κυρώσεως της ακυρότητας με τόσο δραστικά αποτελέσματα, όπως αυτή που επέβαλε το Πρωτοδικείο με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, δεδομένου ότι δεν αποδείχθηκε ότι, λαμβανομένων υπόψη όλων των συμφερόντων που διακυβεύονται στη διαφορά αυτή, η κύρωση αυτή είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση της προσήκουσας αποκαταστάσεως των θιγομένων υποψηφίων στα δικαιώματά τους.

15 — Βλ. επίσης τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Warner που έχουν δημοσιευθεί μαζί με την απόφαση της 12ης Οκτωβρίου 1978, υπόθεση 86/77, Ditterich κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1978, σ. 585): «Αν υποτεθεί ότι το κύρος του πίνακα αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του κύρους των προαγωγών αυτών, η ακύρωσή του θα μπορούσε να προκαλέσει στους υπαλλήλους, τα ονόματα των οποίων έχουν περιληφθεί στον πίνακα αυτόν, βλάβη δυσανάλογη στο σύνολό της προς τη βλάβη που υπέστη ο προσφεύγων».

16 — Βλ. υποσημείωση 12.

14. Επομένως, από τα ως άνω καταλήγω στο συμπέρασμα ότι η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση παραβιάζει μια γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου, δηλαδή την αρχή που απαιτεί να σταθμίζονται επιμελώς τα υφιστάμενα συμφέροντα, καθόσον, ως προς τις αποφάσεις που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του γενικού διαγωνισμού COM/A/482, το Πρωτοδικείο δεν αναζήτησε τρόπο εξισορροπήσεως των διαφόρων υφισταμένων συμφερόντων και, ιδίως, διότι δεν εξέτασε αν, προκειμένου να αποκατασταθούν προσηκόντως οι προσφεύγοντες στα δικαιώματά τους, η κύρωση που έπρεπε να επιβληθεί ήταν πράγματι η ακυρότητα, με όλα τα αποτελέσματα που η ακύρωση αυτή — τα όρια της οποίας, επιπλέον, δεν έχουν σαφώς προσδιοριστεί (βλ. τις σκέψεις 17 επ., κατωτέρω) — συνεπάγεται για τους λοιπούς υποψηφίους.

Ανεπαρκής αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως

15. Η Επιτροπή ισχυρίζεται επίσης, αρκετά γενικώς, η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη. Νομίζω ότι από την αίτηση αναιρέσεως μπορεί να συναχθεί ότι η Επιτροπή επιθυμεί ειδικότερα να επισημάνει στο Δικαστήριο δύο, κατά την άποψή της, κενά στην αιτιολογία. Αφενός, η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση παρεκκλίνει από την παγία νομολογία χωρίς να εκθέτει τον λόγο της παρεκκλίσεως (βλ. το σημείο 16, κατωτέρω) και, αφετέρου, το Πρωτοδικείο δεν έχει διευκρινίσει επαρκώς ποιες πράξεις, εκδοθείσες στο πλαίσιο του διαγωνισμού COM/A/482, ακυρώθηκαν (βλ. τα σημεία 17 έως 24, κατωτέρω).

16. Όπως εξέθεσα ανωτέρω (στα σημεία 8 και 9), η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση παρεκκλίνει από την παγία νομολογία τόσο του Δικαστηρίου όσο και του Πρωτοδικείου. Το Πρωτοδικείο δεν εξέθεσε ωστόσο κανένα λόγο για τον οποίο διαφοροποιήθηκε από τη νομολογία, ενώ μια τέτοια εξήγηση ήταν ενδεδειγμένη [17]. Εντούτοις, δεν θεωρώ ότι η αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως πάσχει ως προς αυτό το σημείο. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο ουδόλως δεσμεύεται από τη νομολογία και συνεπώς δεν υποχρεούται να παρέχει εξηγήσεις όταν αποφασίζει να παρεκκλίνει από αυτήν.

17. Αντιθέτως, συντάσσομαι με την άποψη της Επιτροπής ότι η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση εμφανίζει κενά, καθότι στο αιτιολογικό δεν εμφαίνεται σαφώς ποιές πράξεις ακυρώνονται με το διατακτικό.

18. Όπως προανέφερα, εκτός από την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής που αφορά τη διόρθωση της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας, η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση ακυρώνει επίσης «τις μετέπειτα πράξεις της διαδικασίας του διαγωνισμού». Οι διάδικοι διαφωνούν πλήρως ως προς το ποιες πράξεις αφορά η ακυρωτική απόφαση του Πρωτοδικείου.

19. Κατά την Επιτροπή, η απόφαση του Πρωτοδικείου ακυρώνει και τον πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού *και* τους διορισμούς που έγιναν βάσει του πίνακα αυτού [18]. Φαίνεται ότι η Επιτροπή στηρίζεται συναφώς στη νομολογία του Δικαστηρίου, κατά την οποία, «οσάκις το Δικαστήριο ακυρώνει μια απόφαση, το όργανο που την εξέδωσε υποχρεούται να *καταργήσει* ή τουλάχιστον να μην εφαρμόσει μεταγενέστερη απόφαση, επιβεβαιωτική απλώς της πρώτης» (η υπογράμμιση δική μου) [19].

17 — Μάλιστα δεν γίνεται ούτε μνεία της παγίας αυτής νομολογίας από την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, η οποία δεν κάνει την παραμικρή αναφορά στη νομολογία του Δικαστηρίου ή του Πρωτοδικείου.

18 — Η Επιτροπή φαίνεται να υποστηρίζει την ίδια άποψη ακόμη και μετά τη διάταξη ασφαλιστικών μέτρων του Προέδρου του Δικαστηρίου. Βλ. τις παρατηρήσεις που υπέβαλε επί των υπομνημάτων που κατέθεσαν οι παρεμβαίνοντες, σημείο 4.

19 — Απόφαση της 26ης Μαΐου 1971, συνεκδικασθείσες υποθέσεις 45/70 και 49/70, Bode κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 835, σκέψη 12).

Η Union Syndicale Bruxelles θεωρεί επίσης ότι η απόφαση του Πρωτοδικείου ακυρώνει τόσο τον πίνακα επιτυχόντων όσο και τους διορισμούς που έγιναν εν τω μεταξύ, αλλά στηρίζεται σε άλλους λόγους. Κατ' αυτήν, οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία της αποφάσεως δεν θα παρείχε στους πρωτοδίκως προσφεύγοντες επαρκή αποκατάσταση στα δικαιώματά τους [20].

20. Οι ήδη διορισθέντες υπάλληλοι θεωρούν ότι η απόφαση του Πρωτοδικείου ενδεχομένως ακυρώνει τον πίνακα επιτυχόντων, αλλά οπωσδήποτε όχι τους ήδη πραγματοποιηθέντες διορισμούς [21]. Βασίζουν την πεποίθησή τους, πρώτον, στο παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του παραρτήματος αυτού, η διαδικασία του διαγωνισμού περατώνεται με την κατάρτιση του πίνακα επιτυχόντων και τη διαβίβαση του πίνακα αυτού στην Αρμόδια για τους Διορισμούς Αρχή. Συνεπώς, ο διορισμός των υποψηφίων *δεν* αποτελεί μέρος της ακυρωθείσας διαδικασίας του διαγωνισμού [22].

Οι ήδη διορισθέντες υπάλληλοι αναφέρονται επίσης στην επανάληψη της διαδικασίας του διαγωνισμού COM/A/482, την οποία αποφάσισε η Επιτροπή μετά την έκδοση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως από το Πρωτοδικείο [23]. Οι «υποψήφιοι που επέτυχαν στον διαγωνισμό και ήδη διορίστηκαν ως υπάλληλοι» δεν έγιναν δεκτοί στον επαναληφθέντα διαγωνισμό. Αν υποτεθεί ότι ο διορισμός τους έχει εντούτοις ακυρωθεί, τούτο σημαίνει, κατά τους ήδη διορισθέντες υπαλλήλους, ότι δεν τηρήθηκε η αρχή της ισότητας κατά την επανάληψη του διαγωνισμού [24].

Ορισμένοι από τους ήδη μονιμοποιηθέντες υπαλλήλους επικαλούνται την αρχή της μονιμότητας στη θέση διορισμού τους και την αρχή του δικαιώματος σταδιοδρομίας το οποίο μπορούν να διεκδικούν οι υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [25].

21. Εξάλλου, οι επιτυχόντες του διαγωνισμού COM/A/482, οι οποίοι δεν έχουν ακόμη διοριστεί, ισχυρίζονται ότι η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση είτε ακύρωσε τον κατάλογο επιτυχόντων και τους διορισμούς που έχουν ήδη γίνει είτε δεν ακύρωσε ούτε τον πίνακα επιτυχόντων ούτε τους διορισμούς. Συγκεκριμένα, είναι εντελώς αυθαίρετος ο «διαχωρισμός» του πίνακα επιτυχόντων από τους διορισμούς και κατά συνέπεια η διάκριση μεταξύ των επιτυχόντων που έχουν ήδη διοριστεί και των επιτυχόντων που δεν έχουν ακόμη διοριστεί. Ο διαχωρισμός και η διάκριση αυτή καθίστανται αυθαίρετα ενόψει ιδίως του γεγονότος ότι η διαδικασία διορισμού ορισμένων επιτυχόντων που δεν έχουν ακόμη διοριστεί βρισκόταν ήδη σε πολύ προχωρημένο στάδιο κατά τον χρόνο που το Πρωτοδικείο εξέδωσε την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση. Εάν, με την απόφαση αυτή, το Πρωτοδικείο είχε θελήσει να καθιερώσει μια τέτοια διάκριση, θα έπρεπε τουλάχιστον να εκθέσει τους λόγους προς τούτο, πράγμα το οποίο δεν έπραξε [26].

22. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου, με τη διάταξη ασφαλιστικών μέτρων, αποφάνθηκε τα εξής [27]:

20 — Γραπτές παρατηρήσεις, σημείο 2.

21 — Βλ. τις γραπτές παρατηρήσεις που υπέβαλαν οι παρεμβαίνοντες André κ.λπ. και Allen κ.λπ., σημεία 11 και 12. Οι παρατηρήσεις που κατέθεσαν οι Anchia κ.λπ. είναι λιγότερο σαφείς.

22 — Βλ. την απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 1984, υπόθεση 257/83, Williams κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1984, σ. 3547, σκέψη 10: «Αφετέρου, η πράξη διορισμού (...) επισφράγισε τη διαδικασία του διαγωνισμού».

23 — Ανακοίνωση 91/C 197/08 της Επιτροπής (για την) επανάληψη του διαγωνισμού COM/A/482, JO 1991, C 197, σ. 14.

24 — Γραπτές παρατηρήσεις υποβληθείσες από τους παρεμβαίνοντες Anchia κ.λπ., σημεία 9 και 10.

25 — Γραπτές παρατηρήσεις υποβληθείσες από τους παρεμβαίνοντες Anchia κ.λπ., σκέψη 11. Κατά τη Fédération de la fonction publique européenne (FFPE), οι αρχές αυτές διατυπώνονται στο πρώτο άρθρο του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων: γραπτές παρατηρήσεις της FFPE, σ. 4.

26 — Βλ. τις γραπτές παρατηρήσεις που υπέβαλαν οι παρεμβαίνοντες Zubizarreta κ.λπ. και Buggenhout κ.λπ. (σκέψεις 27 και 63-64).

27 — Βλ. την υποσημείωση 5.

«(σκέψη 21) Στο σημείο αυτό επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ούτε η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου ούτε το διατακτικό της αποφάσεως του Πρωτοδικείου αφορούσαν ή αφορούν τους διορισμούς που πραγματοποιήθηκαν κατόπιν του επίμαχου διαγωνισμού.

(σκέψη 22) Η διαδικασία του διαγωνισμού, όπως καθορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως, περατώνεται με την κατάρτιση του πίνακα επιτυχόντων και τη διαβίβασή του στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή μαζί με αιτιολογημένη έκθεση της εξεταστικής επιτροπής. Η ακύρωση από το Πρωτοδικείο των μετέπειτα πράξεων της διαδικασίας του διαγωνισμού, πέραν από την ακύρωση της αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής σχετικά με τη διόρθωση της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας, δεν μπορεί επομένως να αφορά παρά, *το πολύ*, την ακύρωση του πίνακα επιτυχόντων (...)

(σκέψη 24) Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι *μέχρι να εκδοθεί η απόφαση του Δικαστηρίου επί της αναιρέσεως*, η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να ανακαλέσει τους διορισμούς στους οποίους προέβη πριν από την έκδοση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου» (η υπογράμμιση δική μου).

23. Από την ανάγνωση των ανωτέρω καθίσταται αντιληπτό ότι η ακυρότητα την οποία κηρύσσει η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση επιδέχεται περισσότερες και πολύ διιστάμενες μεταξύ τους ερμηνείες (δεδομένου ότι η απόφαση μπορεί να έχει ακυρώσει τον πίνακα επιτυχόντων και τους διορισμούς που επακολούθησαν βάσει αυτού ή μπορεί να έχει ακυρώσει μόνον τον πίνακα ή ακόμη να μην έχει ακυρώσει ούτε τον πίνακα ούτε τους διορισμούς). Το μόνο συμπέρασμα που μου φαίνεται πιθανό είναι ότι η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση είναι ασαφής. Πουθενά στην απόφαση του Πρωτοδικείου δεν φαίνεται ότι, εκτός από την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής που αφορούσε τη διόρθωση της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας, το Πρωτοδικείο ακύρωσε ή δεν ακύρωσε τον πίνακα επιτυχόντων που προέκυψε από τον διαγωνισμό. Όπως επισημαίνεται στο αιτιολογικό της αποφάσεως ασφαλιστικών μέτρων το οποίο παρέθεσα ανωτέρω, το διατακτικό της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν μπορούσε να αφορά τους διορισμούς που έγιναν κατόπιν του επιδίκου διαγωνισμού [28]. Ωστόσο, ακόμη και επί του σημείου αυτού, η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση είναι κάθε άλλο παρά σαφής.

24. Κατά το άρθρο 176, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, το κοινοτικό όργανο, εν προκειμένω η Επιτροπή, του οποίου η πράξη κηρύχθηκε άκυρη με δικαστική απόφαση, οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της ακυρωτικής αποφάσεως. Αντιθέτως, το κοινοτικό δικαστήριο δεν μπορεί να υποχρεώσει το όργανο αυτό να λάβει ορισμένα και συγκεκριμένα μέτρα εκτελέσεως [29]. Ωστόσο, τούτο δεν αποκλείει το γεγονός ότι το δικαστήριο πρέπει — ακριβώς για να επιτρέψει στο κοινοτικό όργανο που αφορά η απόφαση να λάβει τα αναγκαία μέτρα — να διευκρινίζει σαφώς ποιες ακριβώς πράξεις ακυρώνει.

Μη διευκρινίζοντας ποιες «πράξεις της μετέπειτα διαδικασίας του διαγωνισμού» ακυρώνονται με την απόφασή του, το Πρωτοδικείο εμποδίζει επιπλέον το Δικαστήριο να ελέγξει, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, αν η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση παραβίασε το κοινοτικό δίκαιο. Εντούτοις, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως αποφανθεί και στις υπαλληλικές υποθέσεις ότι «η αιτιολογία μιας

28 — Στην αντίθετη περίπτωση, το Πρωτοδικείο θα είχε αποφανθεί πέραν του αιτηθέντος, δεδομένου ότι η προσφυγή που ασκήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου δεν αφορούσε τους διορισμούς.

29 — Απόφαση Verzyck κατά Επιτροπής, σκέψη 19.

βλαπτικής αποφάσεως πρέπει να επιτρέπει στο Δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχό του ως προς τη νομιμότητα» [30]. Θεωρώ ότι η αρχή αυτή εφαρμόζεται και στις αποφάσεις του Πρωτοδικείου οι οποίες, όπως και οι αποφάσεις διορισμού, υπόκεινται και αυτές στον έλεγχο του Δικαστηρίου, έστω και με διαφορετικό τρόπο.

25. Από τα ως άνω καταλήγω στο συμπέρασμα ότι το Πρωτοδικείο, μη διευκρινίζοντας σαφώς ποιες από τις πράξεις που εξέδωσε η Επιτροπή στο πλαίσιο του διαγωνισμού COM/A/482 ακυρώνει με την απόφασή του, δεν προσδιόρισε ούτε αιτιολόγησε επαρκώς το διατακτικό της αποφάσεώς του.

Πρόταση

26. Δεδομένου ότι η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη, το Δικαστήριο μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 54 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, είτε το ίδιο να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Πρωτοδικείο για να αποφανθεί.

Δεδομένου ότι, αν το Δικαστήριο δεχθεί τους λόγους αναιρέσεως το βάσιμο των οποίων αναγνώρισα ανωτέρω, οι λόγοι αυτοί θα έχουν ως συνέπεια την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως, προτείνω στο Δικαστήριο να αναπέμψει την υπόθεση στο Πρωτοδικείο.

27. Ενόψει των παρατηρήσεων που εξέθεσα, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί τα εξής:

«1) Αναιρεί την απόφαση την οποία εξέδωσε το Πρωτοδικείο στις 12 Ιουλίου 1990 επί της υποθέσεως T-35/89, Albani κ.λπ. κατά Επιτροπής, διότι η απόφαση αυτή:

— ακυρώνει πράξεις που εξέδωσε η Επιτροπή στο πλαίσιο του διαγωνισμού COM/A/482 χωρίς να εξετάσει αν, ενόψει των συμφερόντων των λοιπών υποψηφίων, η ακύρωση αυτή ήταν απολύτως αναγκαία για την προσήκουσα αποκατάσταση των θιγομένων υποψηφίων στα δικαιώματά τους· και/ή

— δεν διευκρινίζει σαφώς ποιες από τις πράξεις που εξέδωσε η Επιτροπή στο πλαίσιο του διαγωνισμού COM/A/482 ακυρώνει.

2) Αναπέμπει την υπόθεση στο Πρωτοδικείο.»

30 — Απόφαση της 1ης Δεκεμβρίου 1983, υπόθεση 18/83, Morina κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 1983, σ. 4051, σκέψη 11). Βλ. ήδη την απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1966, υπόθεση 62/65, Serio κατά Επιτροπής της ΕΚΑΕ (Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 479).